

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PODPORA ELEKTRONICKÝCH FOREM VÝUKY

CZ.1.07/1.1.06/01.0043

Tento projekt je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

SOŠ informatiky a spojů a SOU, Jaselská 826, Kolín

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

EKONOMIKA

Obchodní společnosti

Autorem tohoto výukového materiálu je Bc. Dana Kovandová

SOŠ informatiky a spojů a SOU, Jaselská 826, Kolín

Obchodní společnosti

A stylized illustration of a wooden balance scale with two pans, positioned behind the main title text. The scale is tilted slightly to the right.

OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Obchodní společnost je právnickou osobou založenou za účelem podnikání, nestanoví-li zákon jinak.

Zakládají ji jak fyzické, tak i právnické osoby – tzv. společníci, i společně se zahraničními osobami a kapitálem.

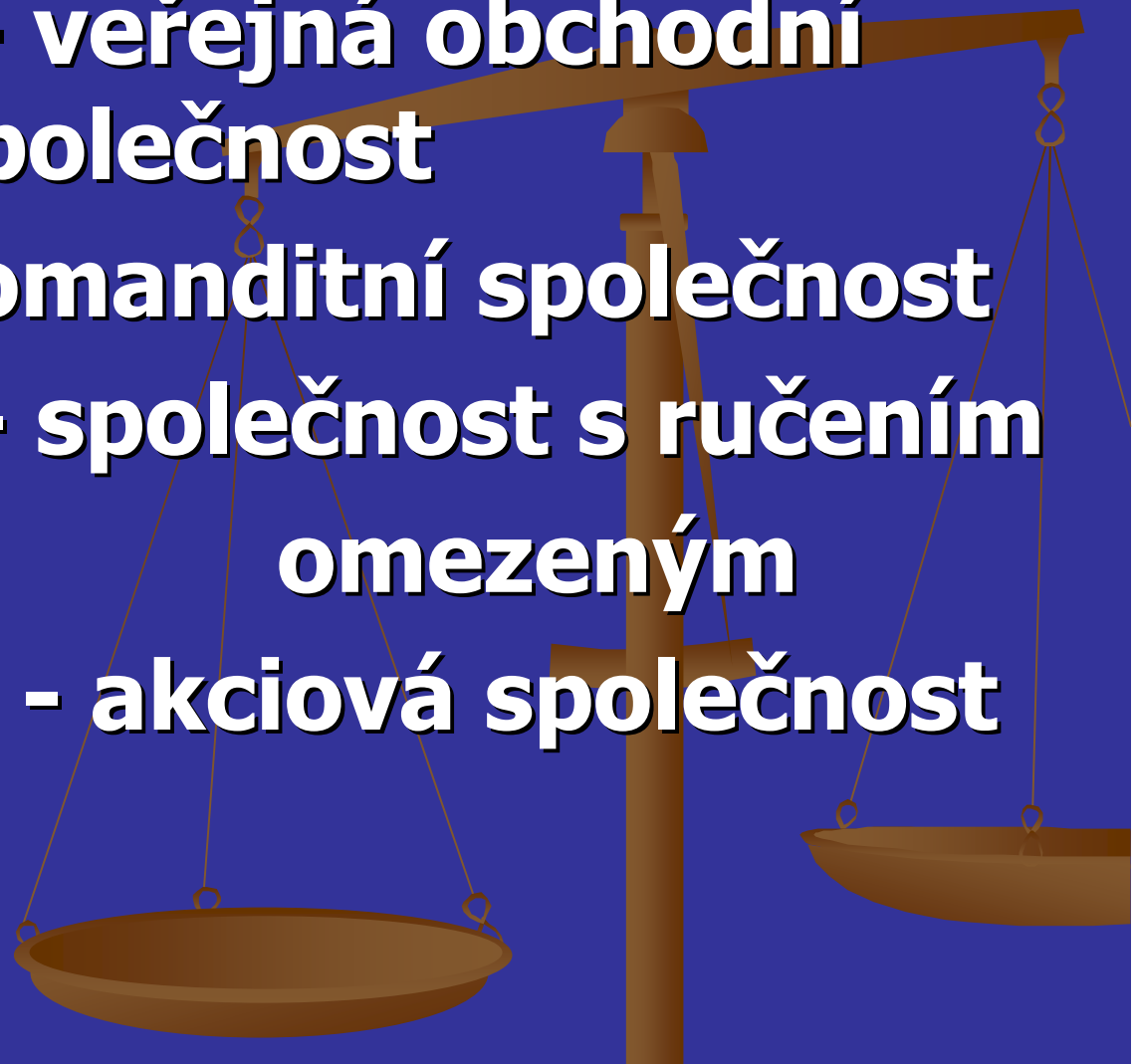
OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI DĚLÍME NA:

1) osobní - veřejná obchodní společnost

- komanditní společnost

2) kapitálové - společnost s ručením omezeným

- akciová společnost

ZALOŽENÍ A VZNIK SPOLEČNOSTI

Vzniká ve dvou fázích:

1. založení

zpracování potřebných dokladů
(společenská smlouva, zakladatelská
listina)

ověření notářem

předložení živnostenskému úřadu

předložení rejstříkovému soudu

2. vznik

dnem zápisu do obchodního rejstříku

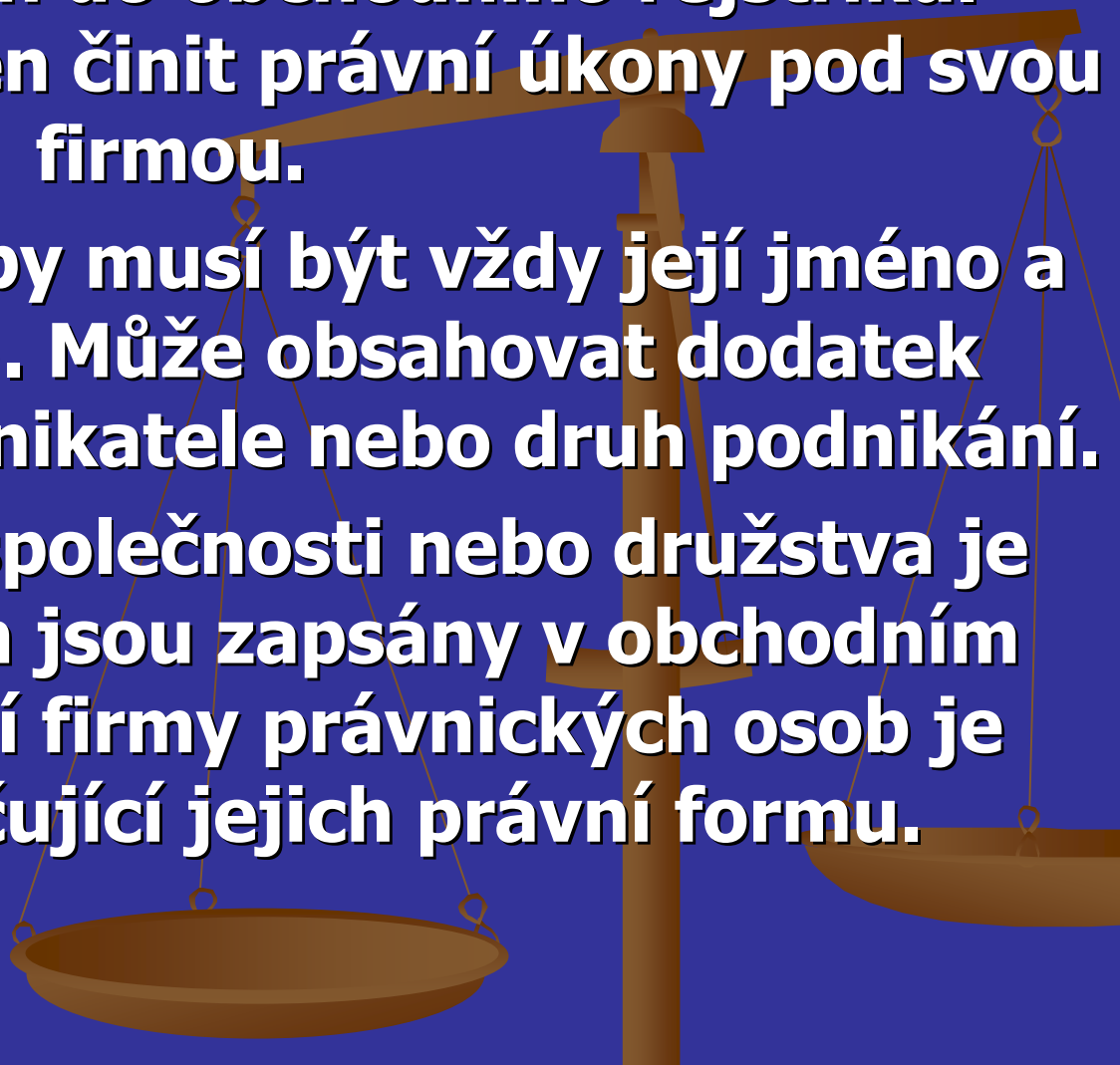
Obchodní společnosti

OBCHODNÍ FIRMA

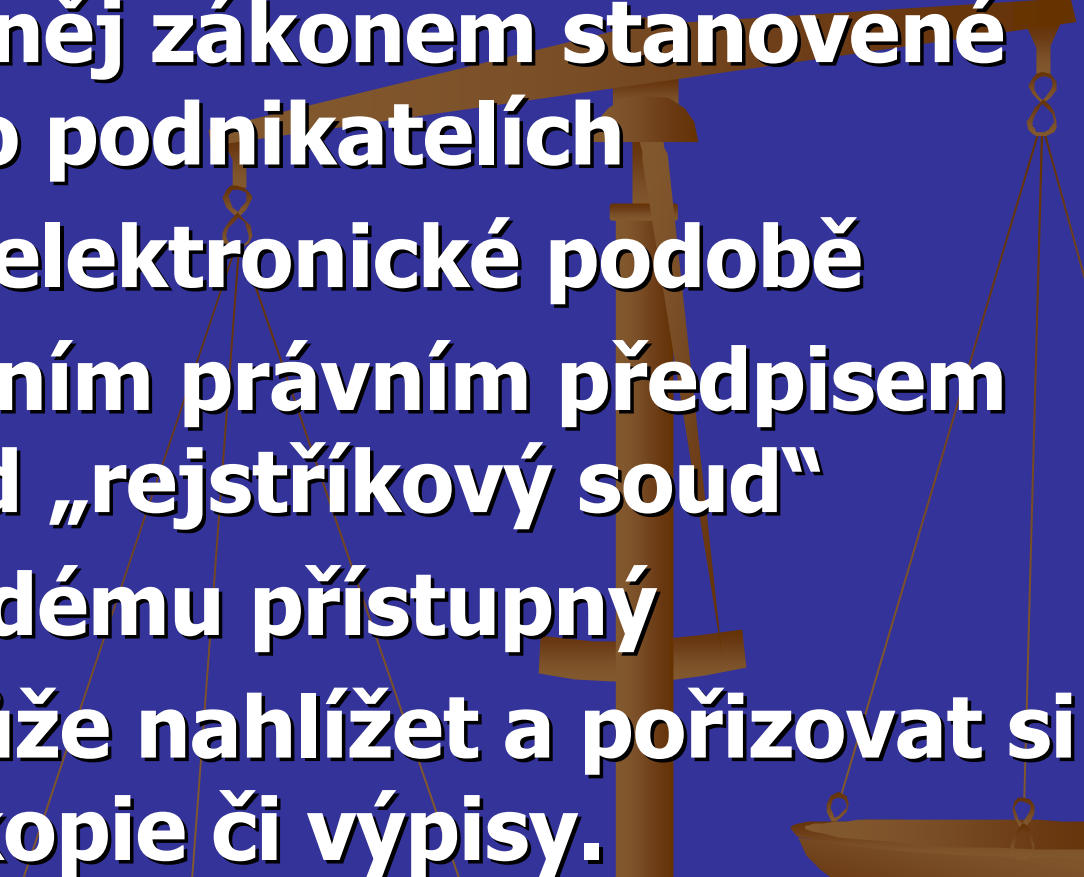
Obchodní firma (firma) je název, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku. Podnikatel je povinen činit právní úkony pod svou firmou.

Firmou fyzické osoby musí být vždy její jméno a příjmení (jméno). Může obsahovat dodatek odlišující osobu podnikatele nebo druh podnikání.

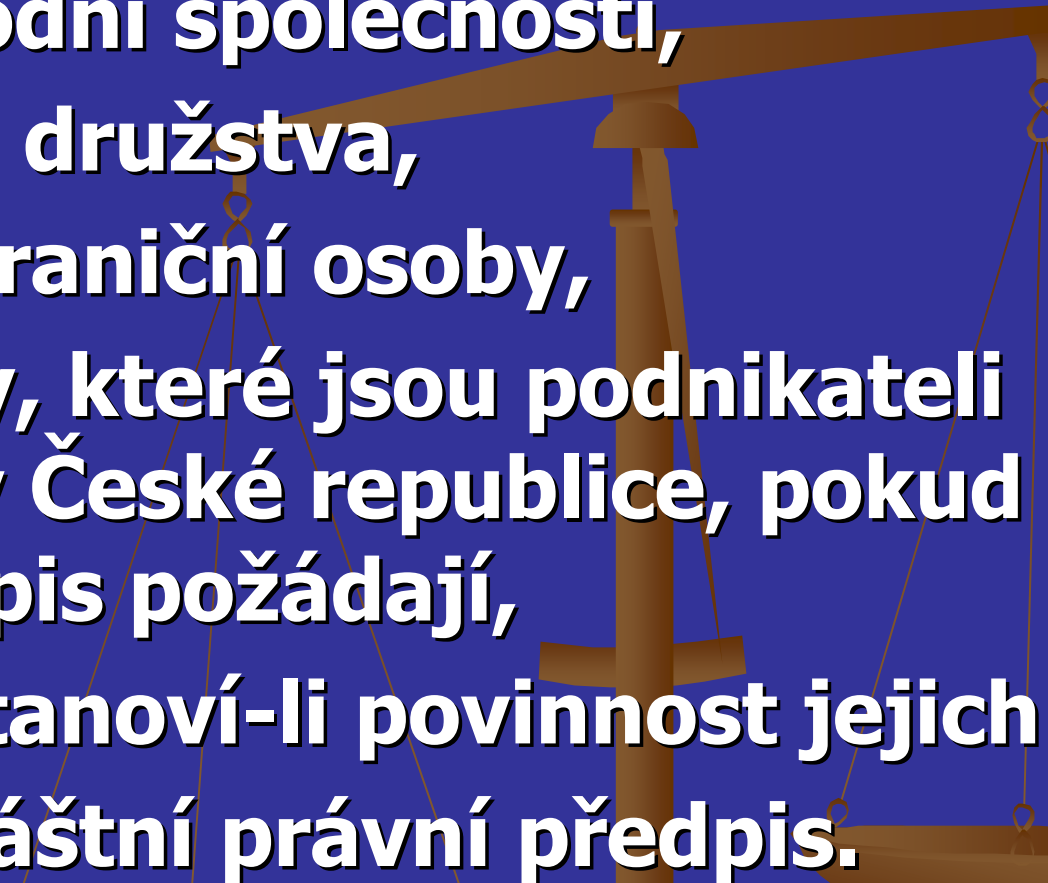
Firmou obchodní společnosti nebo družstva je název, pod kterým jsou zapsány v obchodním rejstříku. Součástí firmy právnických osob je i dodatek označující jejich právní formu.

OBCHODNÍ REJSTŘÍK

- je veřejný seznam
 - zapisují se do něj zákonem stanovené údaje o podnikatelích
 - je veden v elektronické podobě
 - vede ho zvláštním právním předpisem určený soud „rejstříkový soud“
 - je každému přístupný
 - každý do něj může nahlížet a pořizovat si z něj kopie či výpisy.
-

DO OBCHODNÍHO REJSTŘÍKU SE ZAPISUJÍ:

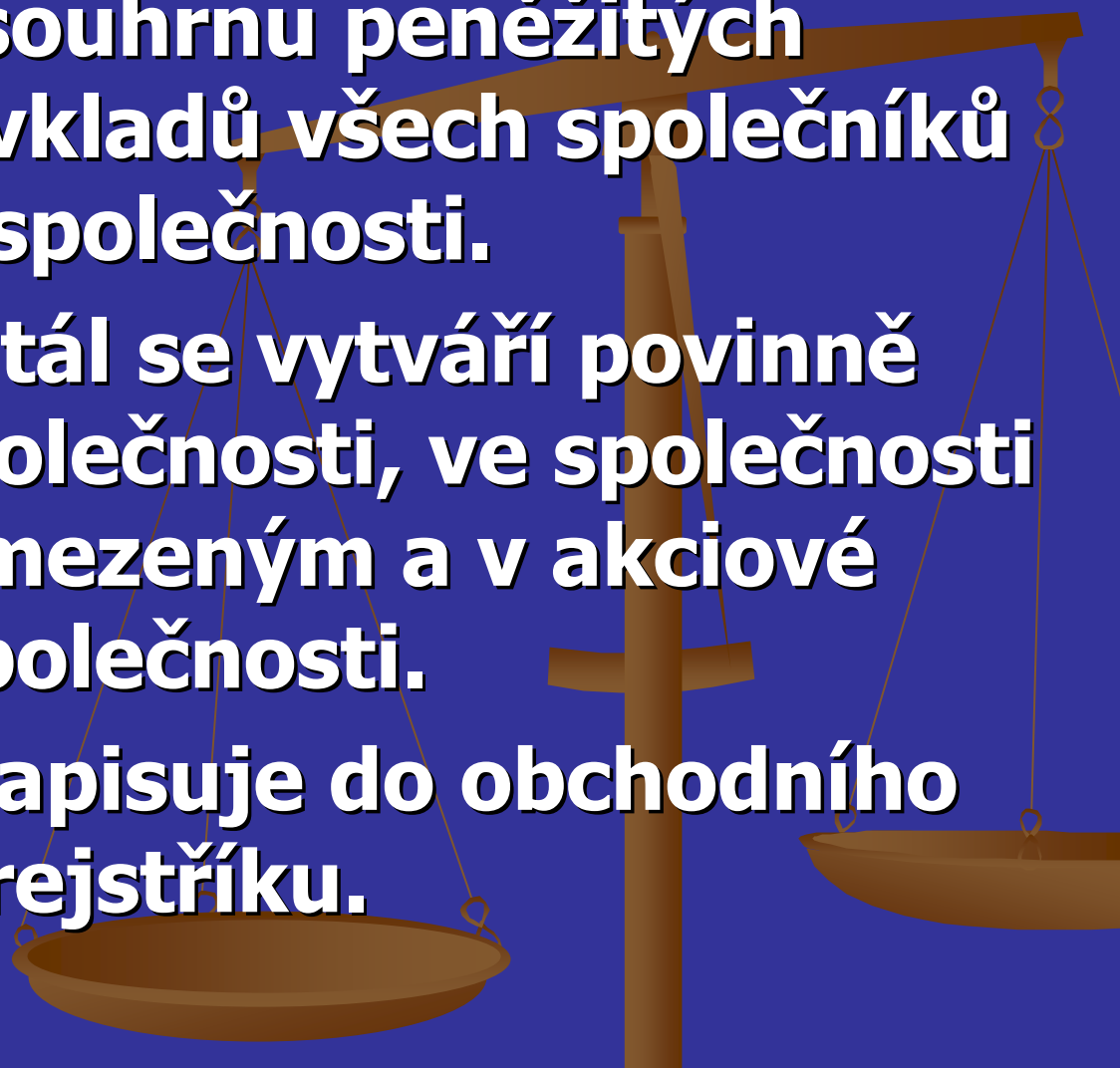
- a) obchodní společnosti,**
 - b) družstva,**
 - c) zahraniční osoby,**
 - d) fyzické osoby, které jsou podnikateli
a mají bydliště v České republice, pokud
o zápis požádají,**
 - e) další osoby, stanoví-li povinnost jejich
zápisu zvláštní právní předpis.**
-

ZÁKLADNÍ KAPITÁL

Základní kapitál společnosti je peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků do společnosti.

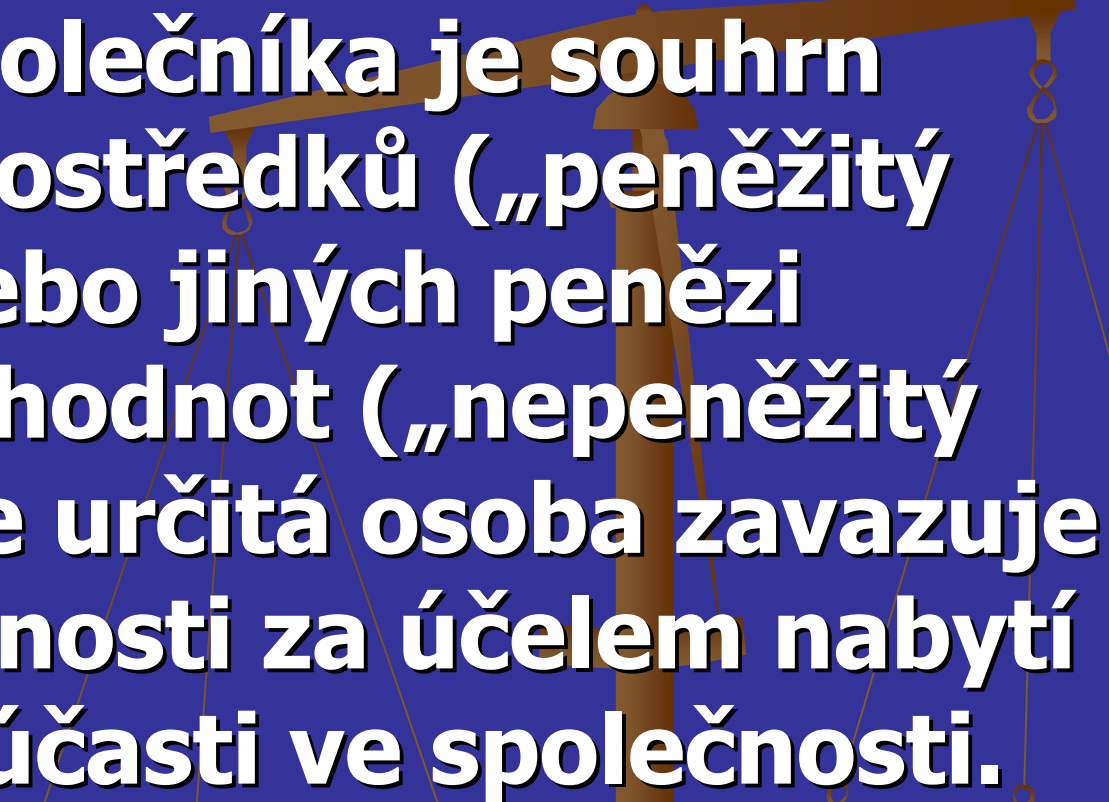
Základní kapitál se vytváří povinně v komanditní společnosti, ve společnosti s ručením omezeným a v akciové společnosti.

Jeho výše se zapisuje do obchodního rejstříku.

VKLAD SPOLEČNÍKA

Vkladem společníka je souhrn peněžních prostředků („peněžitý vklad“) nebo jiných penězi ocenitelných hodnot („nepeněžitý vklad“), které se určitá osoba zavazuje vložit do společnosti za účelem nabytí nebo zvýšení účasti ve společnosti.

Typy obchodních společností

1. Veřejná obchodní společnost (v. o.s.)

počet společníků: nejméně dvě osoby

ručení: veškerým svým majetkem

vklad: minimální vklad není předepsán

řízení: společnou dohodou, ale v zásadních otázkách má každý společník právo

veta. Všichni mohou zastupovat

společnost a podpisovat za ni smlouvy.

rozdělování zisku: nejčastěji rovným dílem,
jinak podle společenské

smlouvy

2. Komanditní společnost (k. s.)

Zakládají ji dvě skupiny společníků –
komplementáři a komanditisté.

počet společníků: nejméně dva, z nichž jeden
je komanditista a druhý je
komplementář

ručení: komplementáři osobním majetkem
komanditisté do výše svého
nesplaceného vkladu

vklad: minimální vklad je předepsán pouze pro
komanditisty a činí 5 000 Kč

řízení: společnost vedou komplementáři

Rozdělení zisku:

a) zisk se dělí ve dvou krocích podle obchodního zákoníku:

1. 50 % zisku případně skupině komplementářů a 50 % skupině komanditistů

2. komplementáři si zisk mezi sebou dělí rovným dílem a komandisté podle výše splacených vkladů

b) zisk se může dělit i podle společenské smlouvy

3. Společnost s ručením omezeným (s. r. o.)

počet společníků: minimálně 1, maximálně 50

ručení: do výše nesplacených vkladů

vklad: každý společník musí vložit
nejméně 20 000 Kč

základní kapitál: musí činit alespoň
200 000 Kč

řízení: společnost zastupuje jednatel

rozdělení zisku: podle výše vkladů,
nestanoví-li společenská smlouva
jinak

Orgány společnosti

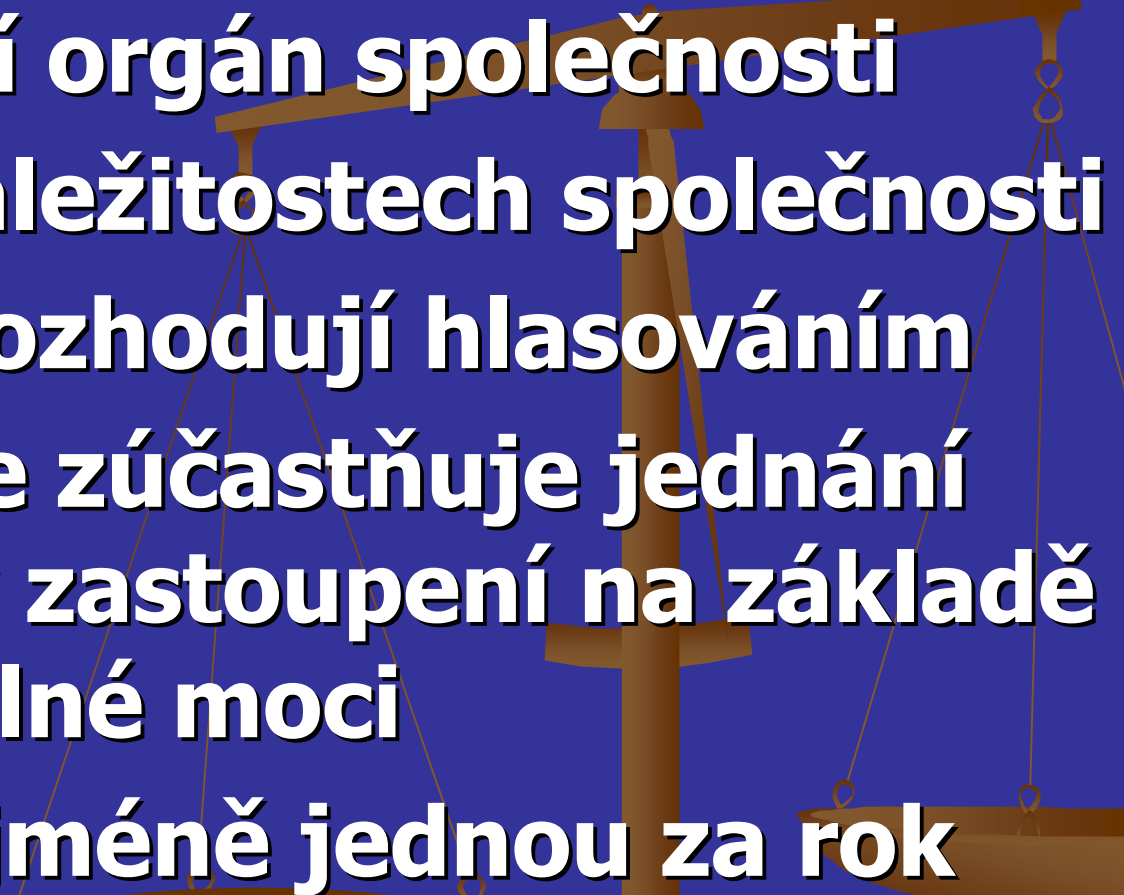
1. Valná hromada

2. Jednatelé

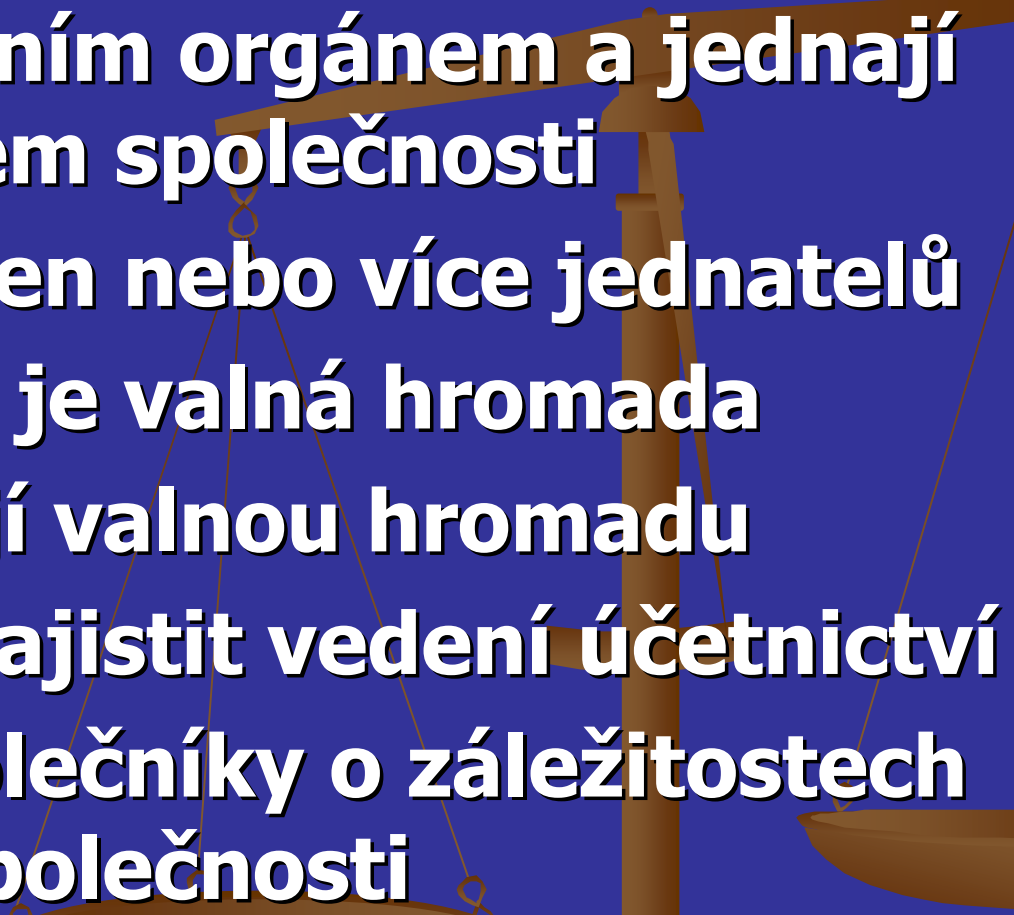
3. Dozorčí rada

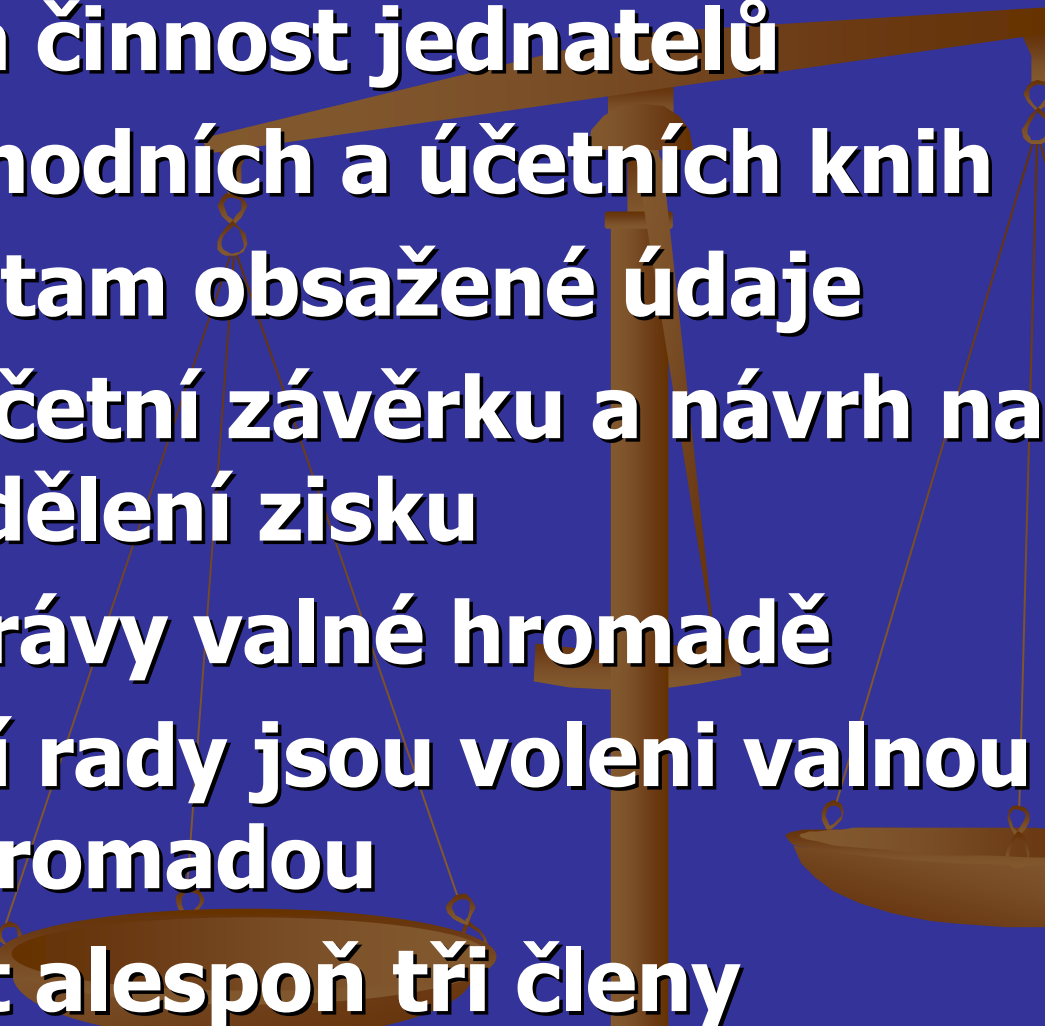
1. Valná hromada

- je nejvyšší orgán společnosti
 - rozhoduje o záležitostech společnosti
 - společníci rozhodují hlasováním
 - společník se zúčastňuje jednání osobně anebo v zastoupení na základě plné moci
 - koná se nejméně jednou za rok
-

2. Jednatelé

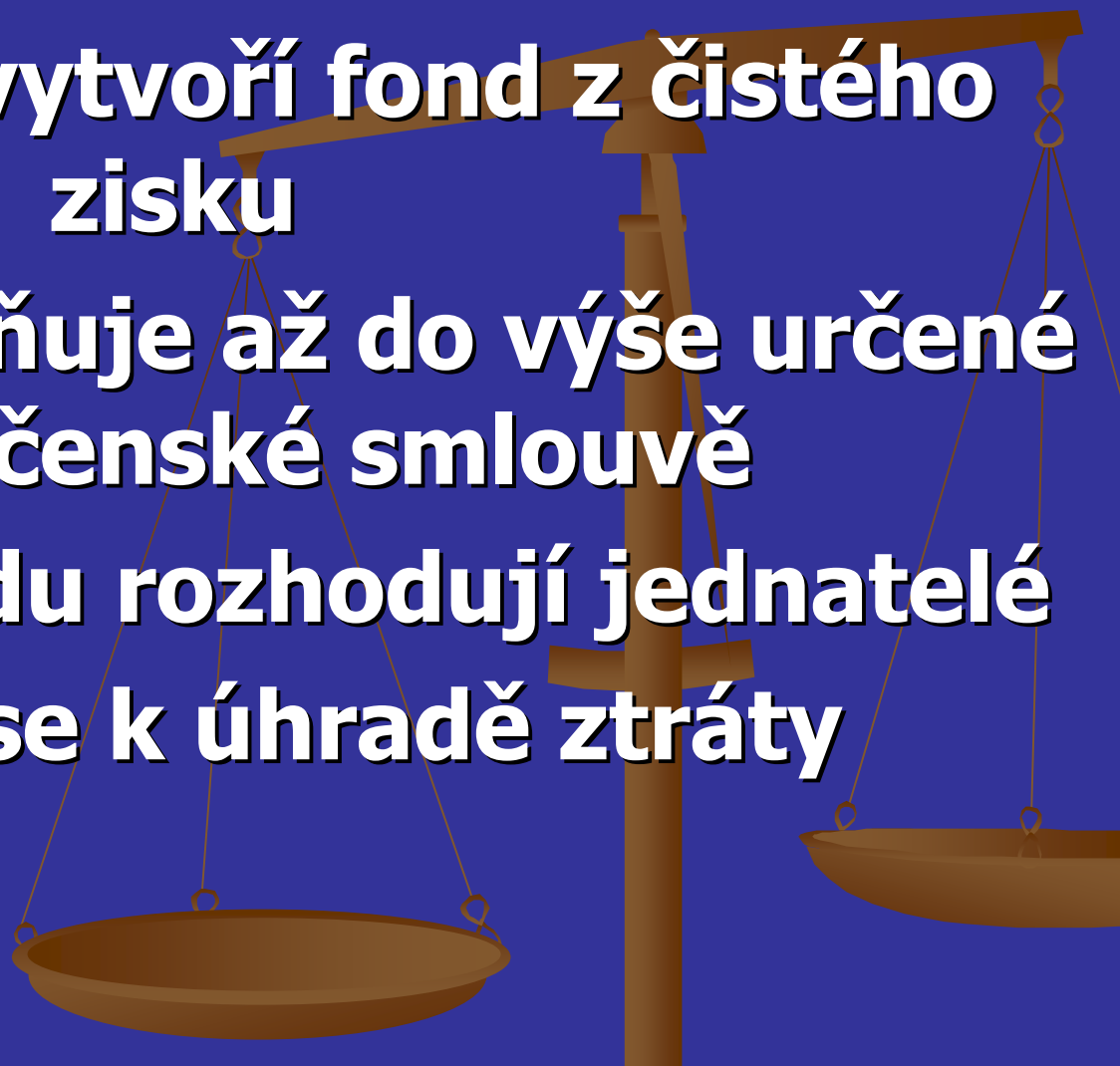
- jsou statutárním orgánem a jednají jménem společnosti
 - může být jeden nebo více jednatelů
 - jmenuje je valná hromada
 - svolávají valnou hromadu
 - jsou povinni zajistit vedení účetnictví
 - informují společníky o záležitostech společnosti
-

3. Dozorčí rada

- **je kontrolní orgán**
 - **dohlíží na činnost jednatelů**
 - **nahlíží do obchodních a účetních knih a kontroluje tam obsažené údaje**
 - **přezkoumává účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku**
 - **podává zprávy valné hromadě**
 - **členové dozorčí rady jsou voleni valnou hromadou**
 - **musí mít alespoň tři členy**
-

Rezervní fond

- společnost vytvoří fond z čistého zisku
- ročně se doplňuje až do výše určené ve společenské smlouvě
- o použití fondu rozhodují jednatelé
 - používá se k úhradě ztráty

4. Akciová společnost

Je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet *akcií* o určité nominální hodnotě. Kapitál akciové společnosti vzniká *emisí akcií* a jejich prodejem na *trhu*, zpočátku za *nominální hodnotu*, která je na akci vyznačena.

Zakládá se v případě, že je třeba shromáždit větší množství kapitálu. Každý může získat podíl na majetku akciové společnosti koupí tzv. akcie, a stát se *akcionářem*.

Akcionáři akcie kupují, protože očekávají zisk, jednak z vyplácených *dividend*, jednak z růstu kapitalizace akcie.

Nákup akcií ve vhodné době může být dobrý způsob zhodnocení peněz, hodnota akcie může vzrůst až o stovky procent. Stejně tak je ale možný pokles cen akcií a ztráta peněz, které do nich akcionáři vložili. Proto je *obchod* s akciemi rizikový. V názvu musí obsahovat označení „akciová společnost“ nebo zkratku „akc. spol.“ nebo

„a. s.“

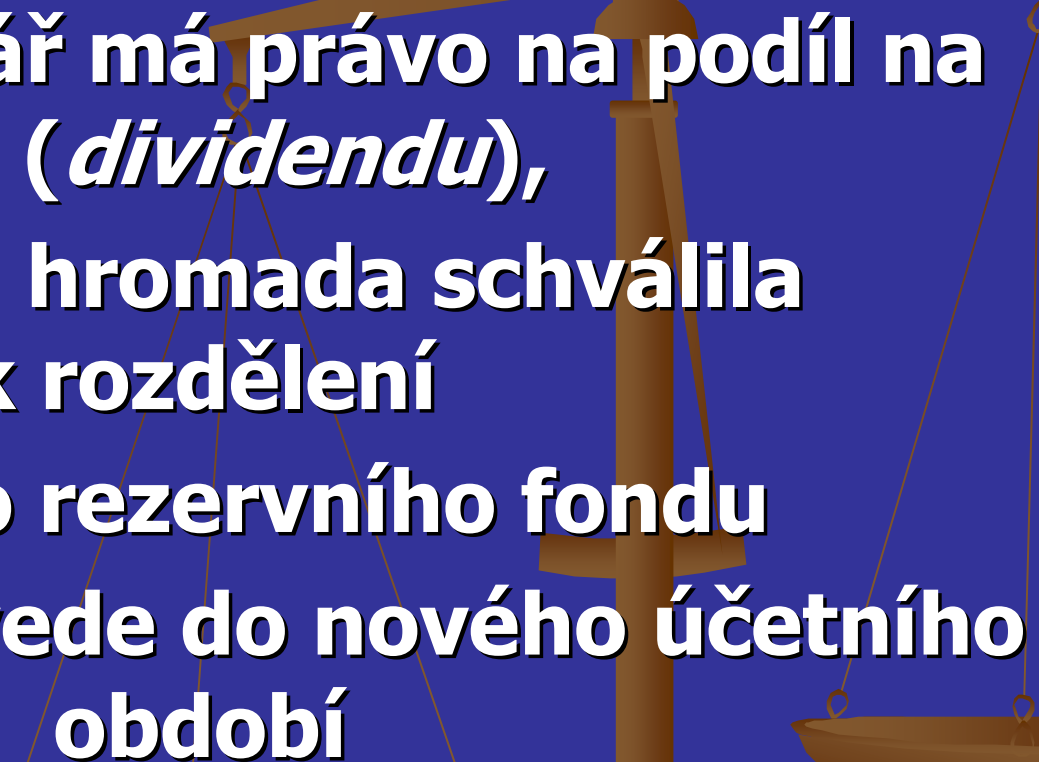
počet zakladatelů: jeden, je-li to právnická osoba, nebo dva a více, je-li to fyzická osoba

ručení za závazky: společnost ručí celým svým majetkem, akcionář neručí (může přijít o investované peníze do nákupu akcií)

základní kapitál: musí činit nejméně 2.000.000,- Kč a při veřejném upisování akcií 20.000.000,- Kč

řízení: společnost řídí představenstvo

rozdělení zisku (po zdanění):

- každý akcionář má právo na podíl na zisku (*dividendu*), který valná hromada schválila k rozdělení
 - příděl do rezervního fondu
 - zbytek se převede do nového účetního období
-

Akcie

Akcie je *cenný papír*, který potvrzuje, že jeho majitel je *akcionář*, tj. že vložil určitý majetkový podíl (*kapitál*) do akciové společnosti.

Akcionář má různá práva. Např. je oprávněn podílet se na zisku společnosti formou *dividendy* a účastnit se na řízení společnosti mimo jiné tím, že je oprávněn hlasovat na *valné hromadě*, případně se podílet na *likvidačním zůstatku* společnosti v případě *likvidace*.

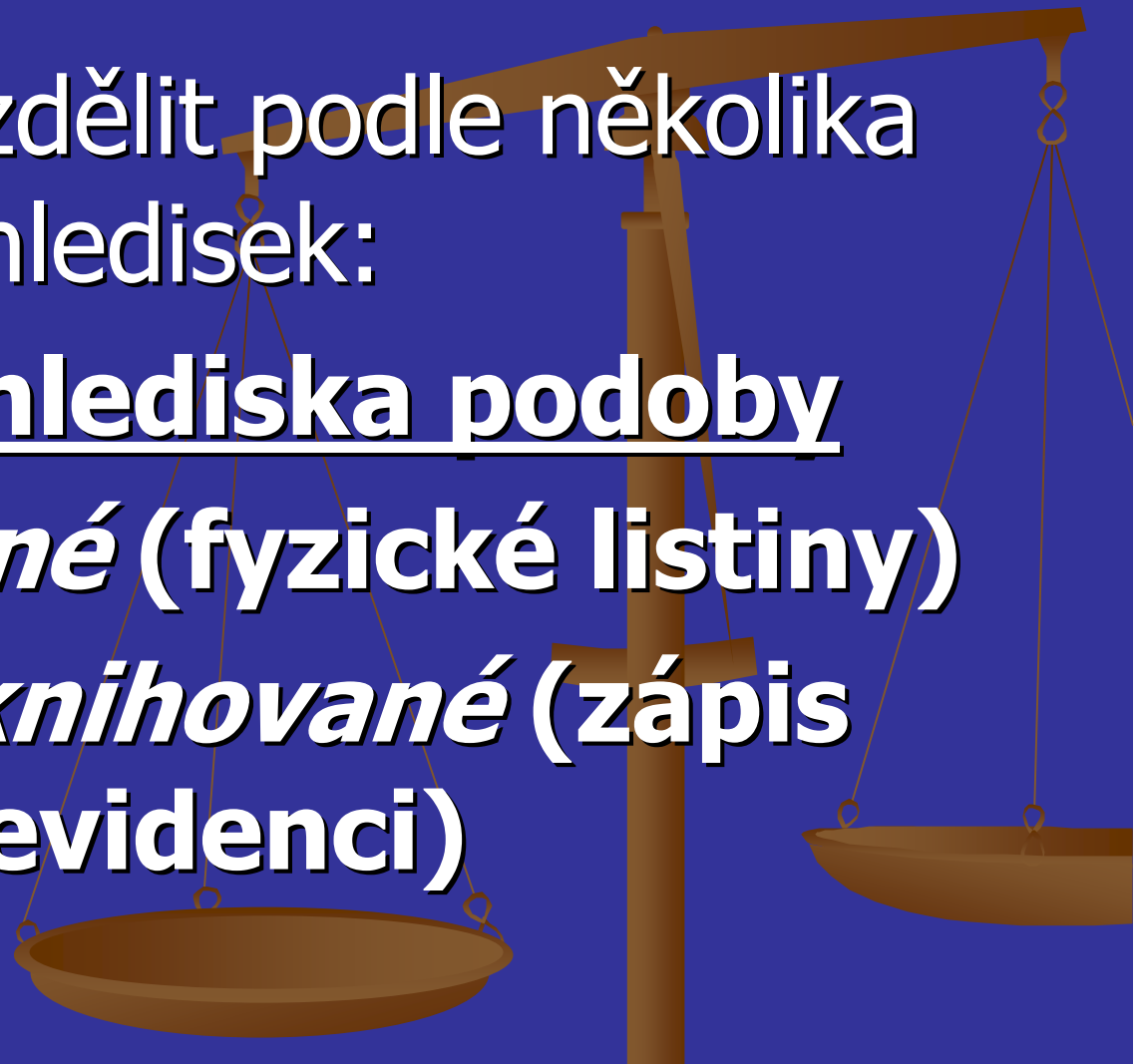
Podoba, forma a druh akcií

Akcie lze rozdělit podle několika hledisek:

Dělení z hlediska podoby

Akcie listinné (fyzické listiny)

Akcie zaknihované (zápis v evidenci)

Dělení z hlediska formy

Akcie na jméno (na řad) – vydávány na jméno určité osoby (právnícké nebo fyzické). V listinné podobě se převádějí rubopisem a jejich fyzickým předáním.

V zaknihované podobě se převádějí smlouvou a registrací.

Akcie na majitele (na doručitele) – držitel je pro společnost anonymní. V zaknihované podobě se také převádějí smlouvou a registrací. V listinné podobě stačí nicméně jen fyzické předání. Akcie na majitele jsou vždy volně převoditelné.

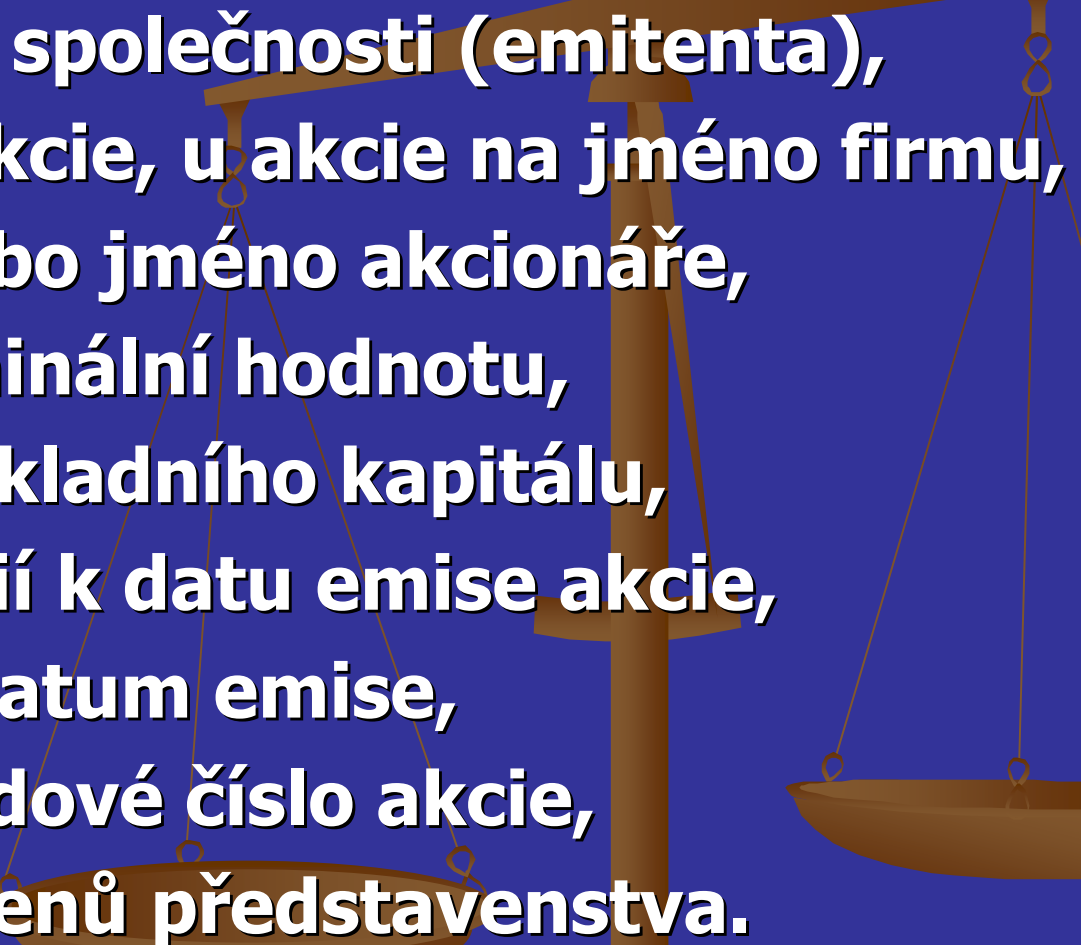
Dělení z hlediska druhu

Akcie kmenové – nejběžnější, s právem na dividendu (podíl na zisku), na účast na valné hromadě, na podíl na likvidačním zůstatku.

Akcie prioritní – s přednostním právem na výplatu dividendy či na privilegovaný podíl na likvidačním zůstatku, s omezeným právem hlasovat (toto omezení ovšem musí uvádět stanovy).

Složení akcie:

**- z pláště (vlastní akcie) -
a musí obsahovat:**

- 1. firmu a sídlo společnosti (emitenta),**
 - 2. označení formy akcie, u akcie na jméno firmu,
název nebo jméno akcionáře,**
 - 3. nominální hodnotu,**
 - 4. výši základního kapitálu,**
 - 5. počet akcií k datu emise akcie,**
 - 6. datum emise,**
 - 7. pořadové číslo akcie,**
 - 8. podpis členů představenstva.**
-

Obchodní společnosti

Složení akcie:

- z kupónového archu s talónem -
na kupóny se vyplácí dividendy
- talón – poukázka na nový kupónový arch

Obchodní společnosti AKCIE - UKÁZKA

Kupon Hodnota ISIN Serie Podávající

<00+0001000+CZ0008018207+00+064909>

**ČESKÝ NÁRODNÍ INVESTIČNÍ
OBCHODNĚ-PODNIKATELSKÝ FOND a. s.**

Mostecká 231/8, Litoměřice

AKCIE
na majitele
share for the holder

1000 Kč
tisíc korun českých
one thousand Czech crowns

Držiteli této akcie jsou zaručena veškerá práva podle zákona a stanov společnosti, zejména podíl na zisku určeném k vyplácení dividend a likvidačním zůstatku v případě zániku společnosti. Emise byla povolena rozhodnutím Ministerstva financí čj. 101/61 910/1993. Základní jmění společnosti činí 700 000 000,- Kč (sedm set milionů korun) a je rozděleno na 700 000 akcií o jmenovité hodnotě 1000,- Kč. *Vydáno v Litoměřicích dne 1. března 1993*

Holders of this share are guaranteed all rights under law and under company rules, in particular the share in profit which is designated for payment of dividends and in the liquidating balance should the company become inoperative. This issue was approved by the Ministry of Finance under approval No. 101/61 910/1993. The company's equities are 700 000 000 Kč (seven hundred million crowns) and are divided into 700 000 shares of the specified value of 1000 Kč. *Issued in Litoměřice on 1st March 1993*

[Signature]
Předseda představenstva
Chairman of the Board of Directors

[Signature]
Člen představenstva
Member of the Board of Directors

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s.
Tabulka kuponů pro akcie o hodnotě 1000,- Kč
Upon production and surrender of this coupon, new income coupons, of which the first will bear number 17, and one coupon will be issued.
ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<T1+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 16.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 2009
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<16+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 8.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 2004
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<08+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 15.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 2008
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<15+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 7.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 2000
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<07+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 14.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 2007
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<14+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 6.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 1999
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<06+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 13.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 2006
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<13+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 5.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 1998
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<05+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 12.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 2005
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<12+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 4.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 1997
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<04+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 11.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 2004
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<11+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 3.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 1996
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<03+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 10.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 2003
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<10+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 2.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 1995
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<02+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Český národní investiční obchodně-podnikatelský fond a. s. 9.
Kupon k akci na majitele v hodnotě 1000,- Kč 30. června 2002
Share Certificate Coupon for the holder, denomination 1000,- Kč
Vše podílů na zisku je stanovena valnou hromadou.
The amount of share in profit is set at the share holders' meeting.
Mimo výplat: ČSNIOFP a. s., 412 01 Litoměřice

<09+0001000+CZ0008018207+00+064909>

Hodnoty akcie

Nominální hodnota – je hodnota akcie při její emisi (vydání). Tato hodnota je napsána na plášti akcie a za tuto hodnotu si ji koupí první akcionář.

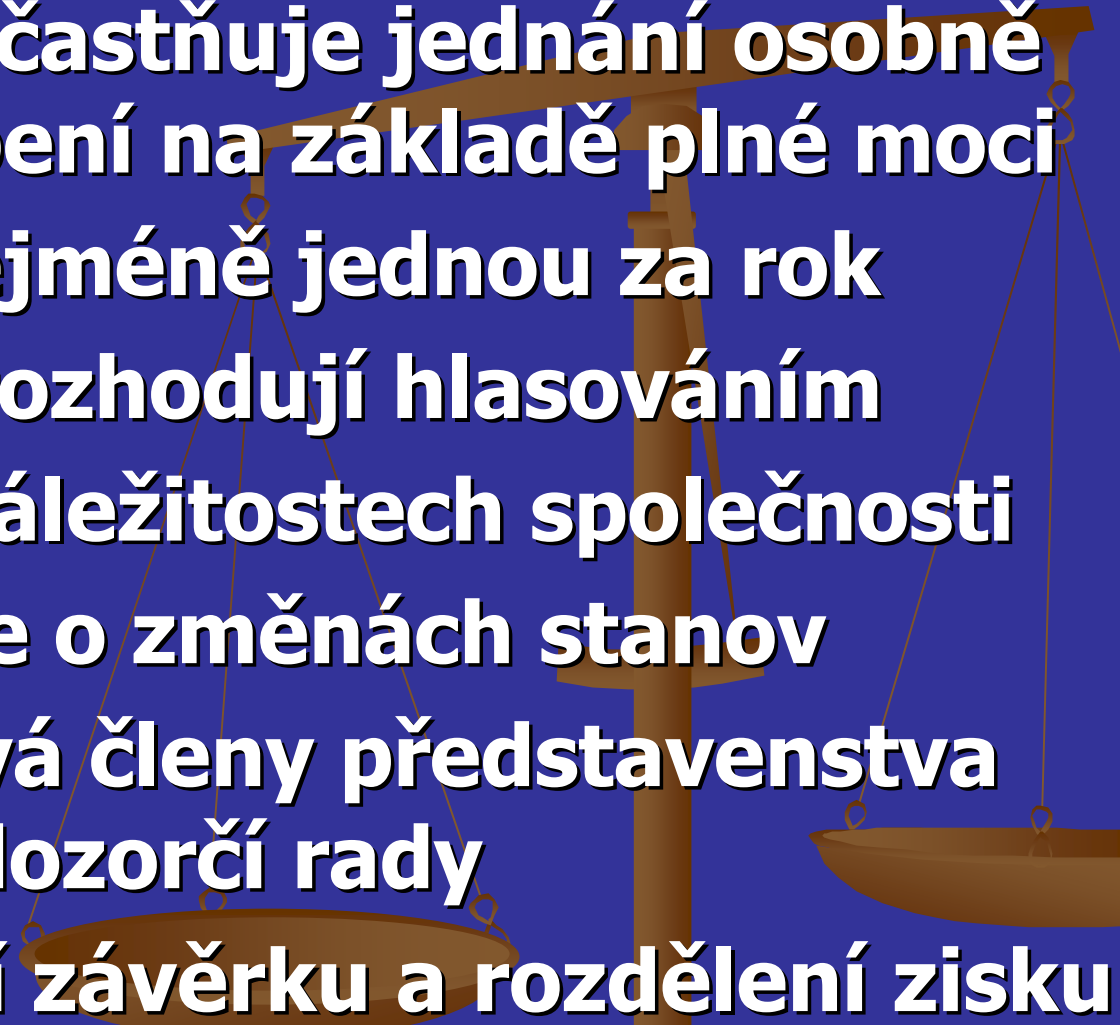
Tržní hodnota – je hodnota akcie, za kterou si ji koupí každý další zájemce. Tato hodnota je určena nabídkou a poptávkou na trhu a též závisí na hospodaření akciové společnosti (emitenta).

Orgány společnosti

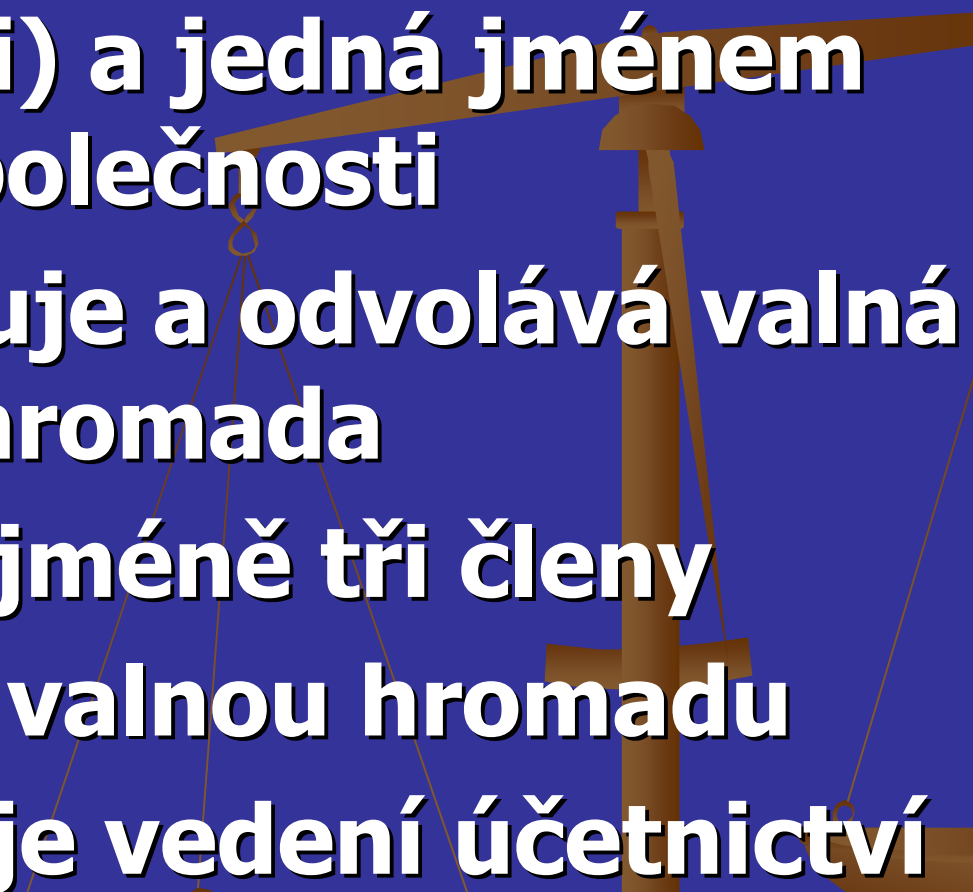
- 1. Valná hromada**
- 2. Představenstvo**
- 3. Dozorčí rada**

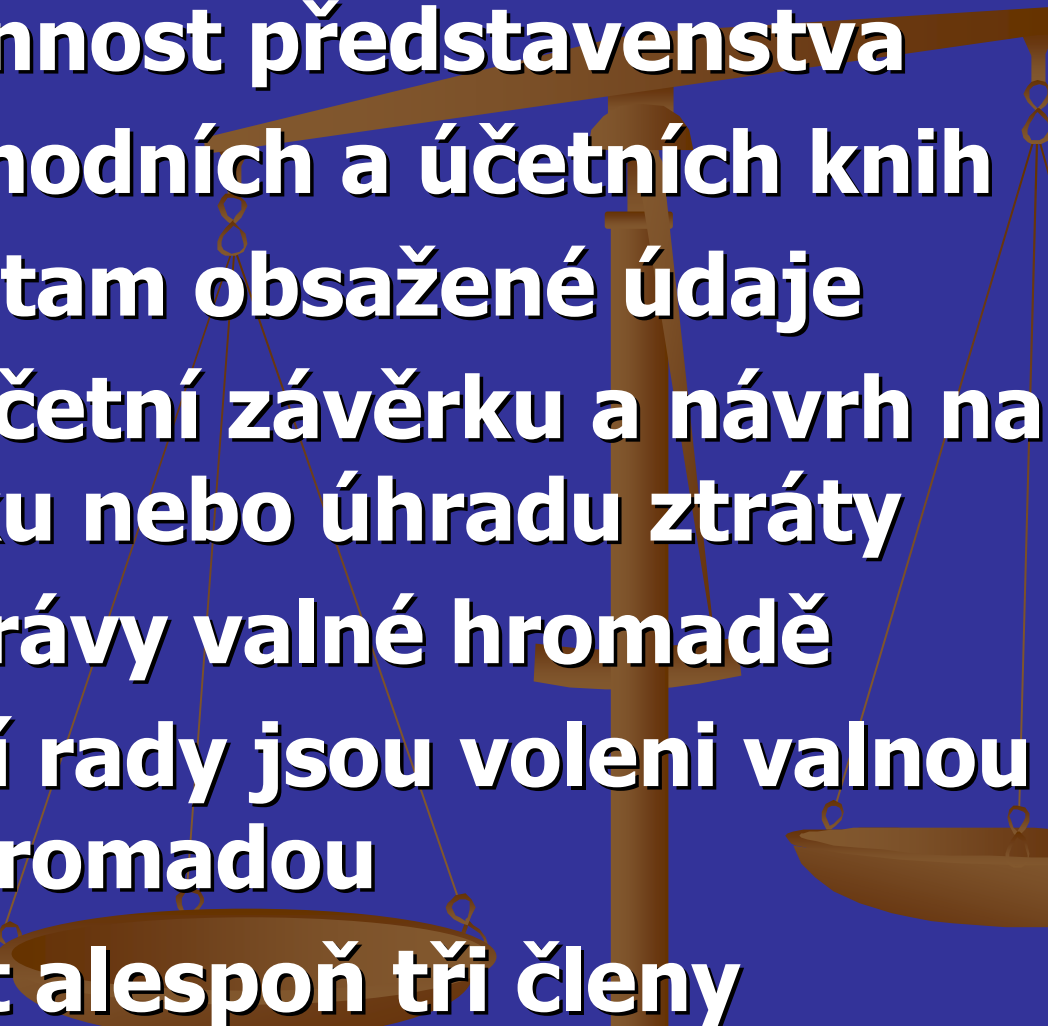
1. Valná hromada

- je nejvyšší orgán společnosti
 - akcionář se zúčastňuje jednání osobně anebo v zastoupení na základě plné moci
 - koná se nejméně jednou za rok
 - akcionáři rozhodují hlasováním
 - rozhoduje o záležitostech společnosti
 - rozhoduje o změnách stanov
 - volí a odvolává členy představenstva a dozorčí rady
 - schvaluje účetní závěrku a rozdělení zisku
-

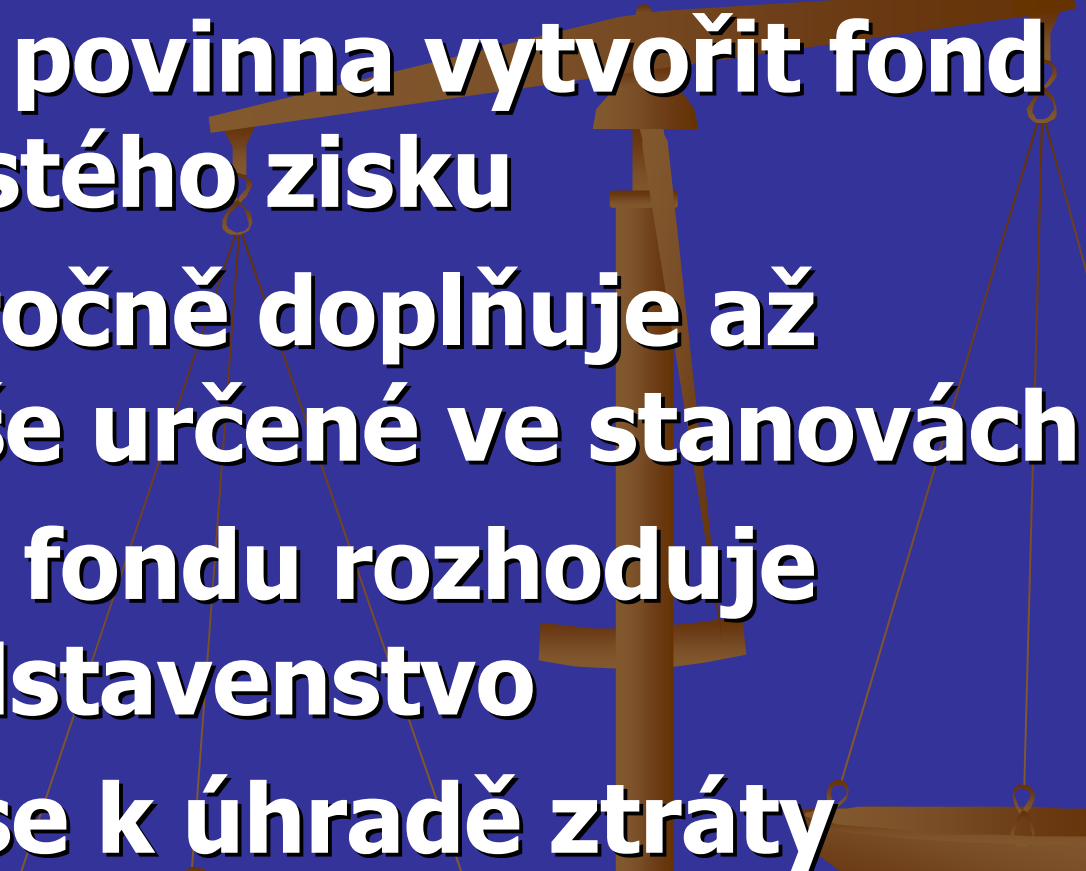
2. Představenstvo

- je statutární orgán (řídí činnost společnosti) a jedná jménem společnosti
 - členy jmenuje a odvolává valná hromada
 - má nejméně tři členy
 - svolává valnou hromadu
 - zabezpečuje vedení účetnictví
-

3. Dozorčí rada

- je kontrolní orgán
 - dohlíží na činnost představenstva
 - nahlíží do obchodních a účetních knih a kontroluje tam obsažené údaje
 - přezkoumává účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty
 - podává zprávy valné hromadě
 - členové dozorčí rady jsou voleni valnou hromadou
 - musí mít alespoň tři členy
-

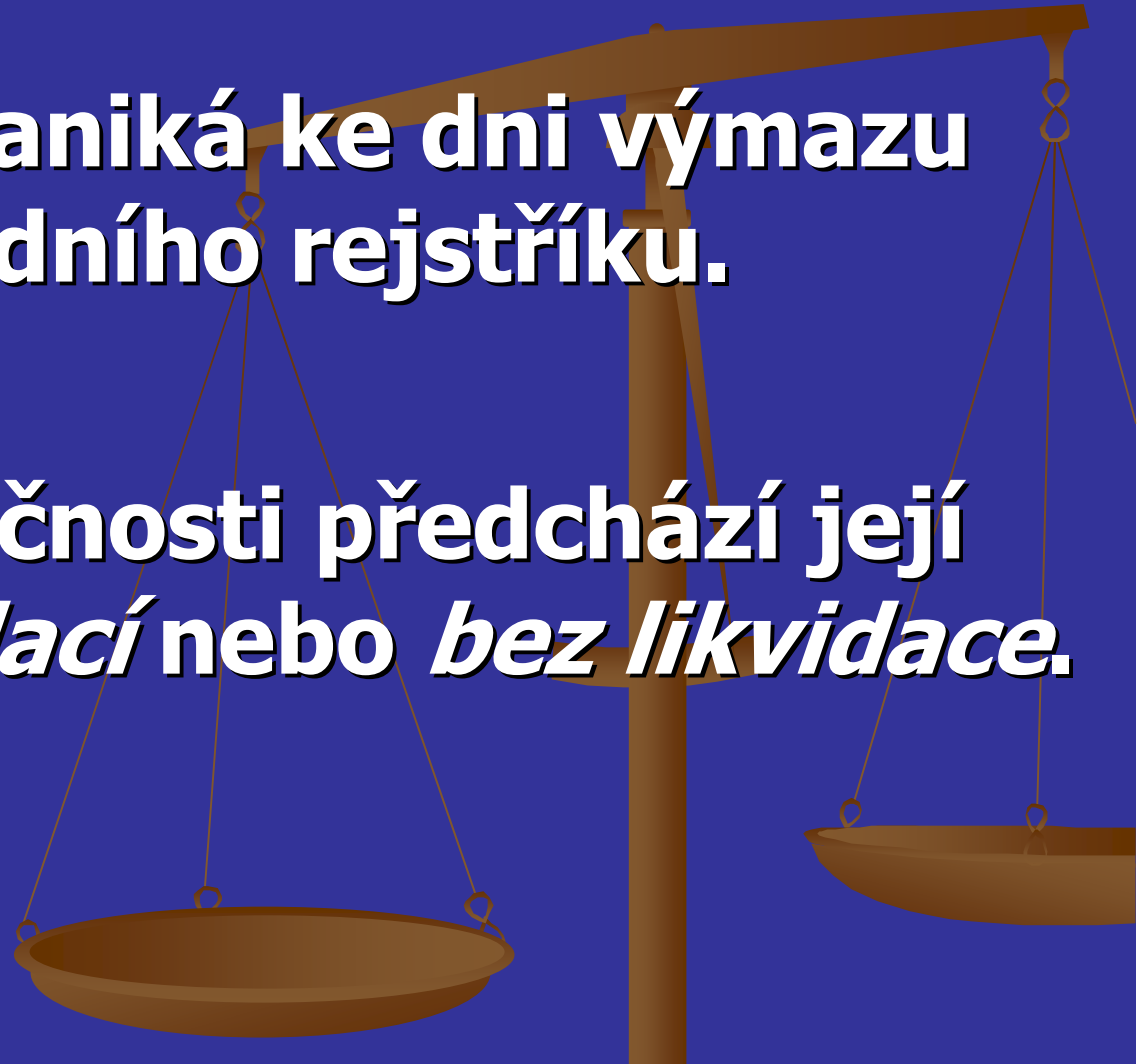
Rezervní fond

- společnost je povinna vytvořit fond z čistého zisku
 - fond se ročně doplňuje až do dosažení výše určené ve stanovách
 - o použití fondu rozhoduje představenstvo
 - používá se k úhradě ztráty
-

Zrušení a zánik společnosti

Společnost zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku.

Zániku společnosti předchází její zrušení *s likvidací* nebo *bez likvidace*.

Zrušení společnosti

Zrušení může být provedeno:

a) s likvidací – jmenuje se likvidátor, soustředí se zbylé peněžní prostředky a rozprodá se majetek podniku. Z těchto prostředků se zaplatí dluhy nejprve vůči státu, poté vůči zaměstnancům a nakonec vůči dodavatelům. Zbytek si rozdělí majitelé.

Nejtypičtější to bývá v případech:

- dobrovolného ukončení činnosti,
- úpadku (bankrotu) podniku,
- uplynutím doby, na kterou byla založena,
- rozhodnutím soudu.

b) bez likvidace – majetek společnosti přechází na jiný podnik (nástupce). Společnost vlastně pokračuje v činnosti. Často zůstává zachováno i jméno původního podniku.

Typickými případy zrušení bez likvidace jsou:

- prodej společnosti,
- fúze (sloučení, splynutí) s jiným podnikem,
- rozdělení společnosti na více společností.

Obchodní společnosti

Zdroje:

Obchodní zákoník

www.justice.cz

